

Nr 19.

Av herr **Åman** och fru **Lindström**, om inrättande av särskilda social- eller arbetsmarknadsattachébefattningar inom utrikesförvaltningen.

Inom den svenska utrikesförvaltningen har under senare år i viss mån en specialisering ägt rum. Sålunda har exempelvis antalet pressattachéer utökats. Nya sådana befattningar ha inrättats vid vissa beskickningar i främmande länder. Även handelsavdelningarna ha utbyggts väsentligt. Däremot ha icke för Sveriges vidkommande några speciella befattningar inrättats för att följa sociallagstiftnings- och arbetsmarknadsfrågor. Detta har däremot sedan lång tid tillbaka skett inom vissa andra länders utrikesrepresentation. Sålunda har för närvarande såväl Amerikas förenta stater som Storbritannien i sina beskickningar inom ett flertal länder speciella arbetsattachéer. Såväl Amerikas förenta stater som Storbritannien torde ha sådana befattningar i mer än tjugo länder. I dessa länders ambassader i Sverige ingå sålunda särskilda arbetsattachéer. Dessas uppgift är bl. a. att följa aktuella frågor på den svenska arbetsmarknaden och inom det sociala området samt vidare att hålla kontakt med arbetsmarknadens organisationer.

Vi anse, att det för svensk del borde vara angeläget att söka åstadkomma en motsvarande institution. Den svenska arbetsmarknads- och socialpolitiken har ett synnerligen gott rykte i främmande länder, och säkerligen bedrives genom våra beskickningar i olika länder ett intensivt och mycket värdefullt upplysningsarbete. Vidare ha svenska myndigheter genom beskickningarnas försorg möjlighet att erhålla uppgifter rörande aktuella spörsmål på dessa områden. I vissa fall torde man inom utrikesförvaltningen avdela speciella befattningshavare att följa dessa ärenden. Mycket skulle emellertid kunna vinnas genom en viss utbyggnad av denna verksamhet. Vi skulle därför för vår del vilja föreslå, att i ett begränsat antal länder särskilda social- eller arbetsmarknadsattachébefattningar inrättades. Dessa borde enligt vårt förmenande till att börja med begränsas till Amerikas förenta stater, Frankrike, Sovjetunionen, Storbritannien och eventuellt även Australien med dess speciella arbetsmarknadsförhållanden. Dessa socialattachéer skulle ha till uppgift att kontinuerligt följa den sociala lagstiftningen och utvecklingen på arbetsmarknaden samt ingiva rapporter härom till Sverige. De skulle kontinuerligt stå i kontakt med arbetsmarknadens organisationer såväl på arbetsgivarsidan som på löntagarsidan. Vidare

skulle de kunna stå svenskar, som komma över till ifrågavarande länder för att studera frågor på detta område, till förfogande med råd och upplysningar. De skulle säkerligen lättare än den nuvarande beskickningspersonalen kunna förmedla kontakter med organisationer och myndigheter. Det torde kunna diskuteras, hur dessa attachéer administrativt sett skulle inordnas i förvaltningen. Lämpligast torde vara, att de tillhörde den svenska beskickningen i respektive land, men att deras tillsättande skedde av utrikesdepartementet i samråd med socialdepartementet; fråga är även, om icke den rapportverksamhet som skulle utövas genom attachéerna borde ske via det svenska socialdepartementet. Vi ha icke ansett oss i detta sammanhang kunna taga ställning till dessa frågor men anse det angeläget, att denna fråga snarast möjligt bringas till sin lösning.

Med stöd av vad ovan anförts få vi sålunda hemställa,

att riksdagen måtte uttala sig för inrättandet av dylika socialattachébefattningar i vissa länder och hos Kungl. Maj:t hemställa om att viss utredning härom verkställs, så att förslag i ärendet kan föreläggas nästkommande riksdag.

Stockholm den 19 januari 1951.

Valter Åman.

Ulla Lindström.
